

Begin campagne voor vaccin nu al

Jaap Goudsmit is als epidemioloog verbonden aan Harvard Universiteit en aan Human Vaccines Project.
Frans van den Boom is directeur van Human Vaccines Project Europe.
Albert Hofman is als epidemioloog verbonden aan Harvard Universiteit.

CORONAPANDEMIE

Om draagvlak te kweken moet de overheid nu al op sociale media beginnen met voorlichting over de komende vaccinatie tegen het coronavirus.

De verwachtingen over de komst van een coronavaccin zijn hooggespannen. Het moet er volgens menige regering binnen een halfjaar kunnen zijn. Het wereldrecord staat al ruim vijftig jaar op naam van Maurice Hilleman, die vier jaar na de ontdekking van het bofvirus in 1967 een bofvaccin goedgekeurd kreeg om op de markt te brengen. Maar dat is nog iets anders dan dat het vaccin gratis voor iedereen bij de huisarts af te halen is. Er is veel onduidelijkheid over wat het betekent als men zegt dat het vaccin er binnenkort 'is'.

Bedoelt men dat het vaccin binnen die extreem korte tijd toegelaten kan worden voor algemeen gebruik of slechts voor bepaalde risicogroepen? En wordt er bedoeld dat het vaccin ook daadwerkelijk beschikbaar is voor iedereen voor wie het goedgekeurd is of alleen maar dat het product veilig en werkzaam is?

Een vaccin kan bedoeld zijn voor 60-plussers en kwetsbaren om te voorkomen dat ze ziek worden, zoals bij het griep- of pneumokokkenvaccin of voor gezonde mensen om te voorkomen dat het virus zich verder verspreidt onder mensen die geen of weinig last hebben van het virus, zoals de werkende bevolking – met name jongeren?

Het nieuwe coronavaccin kan misschien heel goed beschermen, zoals bij het mazelenvaccin voor kinderen. Hiermee wordt bedoeld dat iedereen die gevaccineerd wordt, beschermd is tegen infectie, en niemand die niet is gevaccineerd. Het nieuwe vaccin kan ook minder goed beschermen zoals het griepvaccin, dat gemiddeld maar bij de helft van de gevaccineerden de (ernst van de) infectie vermindert. Daarnaast kan het vaccin veel of weinig bijwerkingen hebben. Ook is het mogelijk – vanwege de opzet van de testen op vrijwilligers – dat het vaccin wel wordt toegelaten voor volwassenen, maar niet voor de belangrijkste doelgroep: de ouderen. Daarnaast kan het vaccin jaren bescherming blijken te bieden, zoals bij het mazelenvaccin, of hoogstens een jaartje, zoals bij griep, wat betekent dat je jaarlijks gevaccineerd moet worden.

Al bij de introductie van het polio-vaccin in de jaren vijftig bleek dat de twijfel of mensen het vaccin wel wilden nemen, samenhang met de ernst van de epidemie, met hoe goed het vaccin beschermde en met hoe veilig het was; dat gaat nu ook op bij het coronavaccin. Op beide punten tasten we op dit moment nog in het duister, zowel deskundigen als overheden.

Zowel door het opnieuw toenemen van het aantal coronabesmettingen

In Anagni, Italië, wordt de productie van het Oxfordvaccin tegen corona alvast voorbereid.

Foto AFP

In Frankrijk denkt nog geen 10 procent dat vaccins veilig zijn

Onder mensen die stemmen op extreemlinks of extreemrechts bestaat twijfel

groot belang om nú alvast te werken aan de acceptatie ervan voor als het er is. Wij roepen de overheid daarom op om met name op sociale media te beginnen met het duidelijk maken van wat de criteria zullen zijn om een coronavaccin straks gratis en op vrijwillige basis aan te bieden, aan welke doelgroepen en waarom.

Het draait allemaal om vertrouwen dat het vaccin goed is voor jezelf en je medemens. Het is van het grootste belang maatschappelijk draagvlak te krijgen voor vaccins als wapen in de strijd tegen het nieuwe coronavirus. Immers, als dat draagvlak er niet is, zal een vaccinatiecampagne ook zeer nadelige gevolgen kunnen hebben voor het Rijksvaccinatieprogramma voor kinderen. En dat zou zeer jammer zijn, omdat dit programma de levensverwachting van Nederlanders tot ongekende hoogte heeft gebracht.

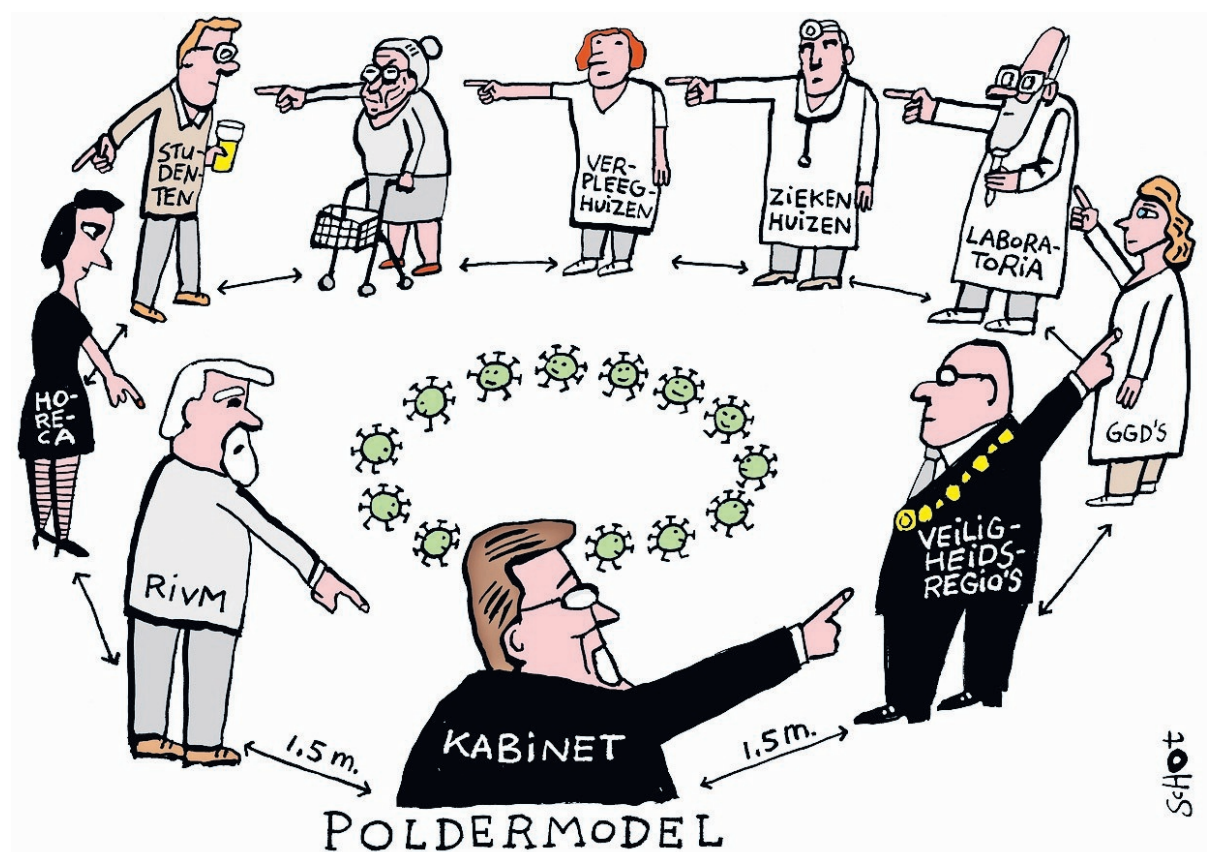
in ons land en de landen om ons heen, als door de toenemende weerstand tegen coronamaatregelen, is de politieke druk groot om nieuwe vaccins tegen het coronavirus toe te laten op de markt. Twijfels over het nut, de effectiviteit en de veiligheid van vaccins zijn van alle tijden. Bij elke introductie van een nieuw vaccin komt dat op, al sinds Edward Jenner de eerste vaccinatie uitvoerde in 1796.

Onderzoek

Recentelijk vroegen Europese en Amerikaanse onderzoekers aan bijna 300 duizend mensen uit 149 landen wat voor hen de belangrijkste redenen waren om een vaccin wel of niet te nemen. Het bleek dat het percentage mensen dat denkt dat vaccins veilig zijn wereldwijd sterk uiteenloopt. In Japan of Frankrijk is dat onder de 10 procent, in Argentinië en Bangladesh is dat meer dan 85 procent. De belangrijkste factor om een vaccin te nemen, bleek te zijn of je er zelf op vertrouwde dat het belangrijk voor je veiligheid en gezondheid is om het vaccin te nemen. In Europa, zo blijkt uit Frans onderzoek, zijn de twijfelaars met name te vinden onder mensen met lagere inkomens, jonge vrouwen, mensen van 75 jaar en ouder en mensen die extreemlinks of extreemrechts stemmen.

We weten nog niet of en hoe het vaccin er zal komen, maar het is van

BAS VAN DER SCHOT

SCHOT